

Dokument s plenarne sjednice

A9-0018/2022

3.2.2022

IZVJEŠĆE

o suradnji s građanima: pravo na podnošenje predstavki, pravo na obraćanje Europskom ombudsmanu i europska građanska inicijativa (2020/2275(INI))

Odbor za predstavke

Izvjestiteljica: Marie-Pierre Vedrenne

Izvjestitelj za mišljenje (*):
Helmut Scholz, Odbor za ustavna pitanja

(*) Pridruženi odbori – članak 57. Poslovnika

SADRŽAJ

	Stranica
PRIJEDLOG REZOLUCIJE EUROPSKOG PARLAMENTA	3
MIŠLJENJE ODBORA ZA USTAVNA PITANJA	19
INFORMACIJE O USVAJANJU U NADLEŽNOM ODBORU	26
POIMENIČNO KONAČNO GLASOVANJE U NADLEŽNOM ODBORU	27

PRIJEDLOG REZOLUCIJE EUROPSKOG PARLAMENTA

o suradnji s građanima: pravo na podnošenje predstavki, pravo na obraćanje Europskom ombudsmanu i europska gradanska inicijativa (2020/2275(INI))

Europski parlament,

- uzimajući u obzir članke 10. i 11. Ugovora o Europskoj uniji (UEU),
- uzimajući u obzir članke 24. i 227. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU), koji odražavaju važnost koja se Ugovorom pridaje pravu građana i stanovnika EU-a na izražavanje svoje zabrinutosti Parlamentu,
- uzimajući u obzir članak 228. UFEU-a o ulozi i zadaćama Europskog ombudsmana,
- uzimajući u obzir akt Vijeća kojim je uspostavljen Revidirani okvir na razini EU-a u skladu s člankom 33. stavkom 2. Konvencije UN-a o pravima osoba s invaliditetom (CRPD),
- uzimajući u obzir članke 11., 41., 42., 43. i 44. Povelje Europske unije o temeljnim pravima o pravu na podnošenje predstavki Europskom parlamentu,
- uzimajući u obzir odredbe UFEU-a u vezi s postupkom zbog povrede, posebno njegove članke 258. i 260.,
- uzimajući u obzir svoje rezolucije o zaključcima razmatranja Odbora za predstavke,
- uzimajući u obzir članke 222., 230. i 216. Poslovnika,
- uzimajući u obzir članak 10. stavak 3. UEU-a,
- uzimajući u obzir članak 20. UFEU-a o pravu na podnošenje predstavki Europskom parlamentu, na obraćanje Europskom ombudsmanu i obraćanje institucijama i savjetodavnim tijelima Unije na bilo kojem od jezika Ugovora te na dobivanje odgovora na istom jeziku,
- uzimajući u obzir Odluku Europskog parlamenta 94/262/EZUČ, EZ, Euratom od 9. ožujka 1994. o propisima i općim uvjetima koji uređuju obnašanje dužnosti Europskog ombudsmana¹,
- uzimajući u obzir svoje prethodne rezolucije o radu Europskog ombudsmana,
- uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 2019/788 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. travnja 2019. o europskoj građanskoj inicijativi²,

¹ SL L 113, 4.5.1994., str. 15.

² SL L 130, 17.5.2019., str. 55.

- uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2020/1042 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. srpnja 2020. o utvrđivanju privremenih mjera koje se odnose na rokove za faze prikupljanja, provjere i ispitivanja predviđene u Uredbi (EU) 2019/788 o europskoj građanskoj inicijativi s obzirom na izbijanje bolesti COVID-19³,
 - uzimajući u obzir članak 54. Poslovnika,
 - uzimajući u obzir mišljenje Odbora za ustavna pitanja,
 - uzimajući u obzir izvješće Odbora za predstavke (A9-0018/2022),
- A. budući da je člankom 10. stavkom 3. Ugovora o Europskoj uniji propisano da svaki građanin ima pravo sudjelovati u demokratskom životu Unije te da se odluke donose na što otvoreniji način i na razini što je moguće bližoj građanima;
- B. budući da Odbor za predstavke ima „zaštitnu ulogu” u smislu osiguravanja toga da se EU pri izradi politika i u zakonodavnim aktivnostima na razini EU-a pridržava Konvencije UN-a o pravima osoba s invaliditetom; budući da je Odbor za predstavke Parlamenta u revidiranom okviru na razini EU-a, usvojenom na 3513. sastanku Vijeća održanom 16. siječnja 2017., zajedno s Europskim ombudsmanom, Agencijom Europske unije za temeljna prava i Europskim forumom za osobe s invaliditetom imenovan za oblikovanje okvira EU-a;
- C. budući da je poboljšanje sudjelovanja i transparentnosti građana na razini EU-a ključno za premošćivanje percipiranog jaza između EU-a i njegovih građana, te predstavničkih organizacija;
- D. budući da je pravo na podnošenje predstavki Europskom parlamentu jedno od temeljnih prava građana EU-a, sadržano u članku 44. Povelje Europske unije o temeljnim pravima;
- E. budući da je broj predstavki i dalje skroman u odnosu na ukupnu populaciju EU-a, što potvrđuje da su potrebni znatni napor i prilagođene mjere za informiranje javnosti i postizanje znatnih poboljšanja u pogledu ostvarivanja prava na podnošenje predstavki; budući da Europski parlament u prosjeku godišnje primi oko 1200 predstavki;
- F. budući da je 2013. Europskom parlamentu upućen najveći broj predstavki, a taj se broj trenutačno smanjuje; budući da mnogi europski građani i dalje nisu upoznati s time da imaju pravo na podnošenje predstavki;
- G. budući da su kriteriji za prihvatljivost predstavki utvrđeni u članku 227. UFEU-a i članku 226. Poslovnika Parlamenta, kojim se nalaže da predstavke moraju podnijeti građani EU-a i osobe s boravištem u EU-u na koje izravno utječu pitanja koja pripadaju području djelovanja EU-a;
- H. budući da je postupak Parlamenta za podnošenje predstavki najotvoreniji i najtransparentniji u Uniji, te podnositelji predstavki mogu sudjelovati u njegovim

³ SL L 213, 17.7.2020., str. 7.

aktivnostima, uključujući u raspravama na razini Odbora i usmenim raspravama;

- I. budući da Odbor za predstavke razmatra i obrađuje svaku predstavku i jedini je odbor koji je u svakodnevnom dijalogu s građanima;
- J. budući da pravo na podnošenje predstavki često ostvaruju privatne osobe;
- K. budući da se jačanje prava na podnošenje predstavki može postići samo poboljšanjem sposobnosti institucija EU-a i država članica da pronađu pravodobna i učinkovita rješenja za probleme na koje su upozorili podnositelji predstavki, uz istodobno osiguravanje potpune zaštite temeljnih prava građana;
- L. budući da neke predstavke budu proglašene nedopuštenima zbog nedostatka informacija ili zbog neupoznatosti građana s nadležnostima Europske unije;
- M. budući da Komisija još uvijek nije pružila sveobuhvatne informacije o broju predstavki koje su dovele do pokretanja postupka zbog povrede ili do bilo koje druge zakonodavne ili nezakonodavne mjere;
- N. budući da je potrebna revizija Poslovnika Parlamenta kako bi se poboljšala relevantna pravila u vezi s postupkom podnošenja predstavki s ciljem povećanja vidljivosti i daljnog postupanja u vezi s predstavkama, među ostalim u okviru plenarnih sjednica Parlamenta, kako bi se pitanja na koja se upozorava putem predstavki učinkovitije integrirala u prioritete političkog programa EU-a;
- O. budući da je Komisija svoju strategiju postupanja s predstavkama temeljila na svojoj komunikaciji iz 2016. naslovljenoj „Pravo EU-a: boljom primjenom do boljih rezultata”, u kojoj nema odredbi kojima se uspostavljaju administrativni postupci ili prakse u vezi s predstavkama;
- P. budući da se UFEU-om osnažuje građanstvo Unije i dodatno poboljšava demokratsko funkcioniranje Unije tako što se, među ostalim, propisuje da svaki građanin ima pravo sudjelovati u demokratskom životu Unije putem europske građanske inicijative (EGI);
- Q. budući da valja istaknuti važnost europske građanske inicijative u kreiranju inicijativa i strateškom razvoju EU-a;
- R. budući da građani Unije imaju pravo izravno se obratiti Komisiji sa zahtjevom kojim je pozivaju da podnese prijedlog pravnog akta Unije u svrhu provedbe Ugovorâ;
- S. budući da EU mora zajamčiti građanima pravo na aktivno sudjelovanje u demokratskim aktivnostima Europske unije na njihovu materinjem jeziku kako bi se izbjegla bilo kakva vrsta diskriminacije;
- T. budući da europska građanska inicijativa stoga doprinosi jačanju demokratskog funkcioniranja Unije na način da građani sudjeluju u njezinu demokratskom i političkom životu; budući da bi se ona trebala smatrati jednim od načina, među kojima su i dijalog s predstavničkim udrugama i civilnim društvom, savjetovanje s relevantnim dionicima, pravo na podnošenje predstavki i pravo na podnošenje pritužbi Europskom ombudsmanu, koji građanima omogućuju da skrenu pozornost institucija Unije na

određena pitanja i obrate im se s ciljem da se donese zakonodavstvo o pitanjima koja su unutar područja nadležnosti EU-a i utječu na građane;

- U. budući da je Uredbom (EU) 2019/788 o europskoj građanskoj inicijativi, koja je stupila na snagu 1. siječnja 2020., ta inicijativa postala pristupačnija i jednostavnija za provedbu za organizatore, posebno zahvaljujući prevodenju inicijativa na sve službene jezike EU-a;
- V. budući da je Komisija navela određen broj poteškoća povezanih s provedbom Uredbe (EU) br. 2011/211 i budući da je cilj nove Uredbe (EU) 2019/788 detaljno rješavanje tih pitanja u vezi s učinkovitošću europske građanske inicijative kao instrumenta te poboljšanje njezina funkcioniranja; budući da je potrebno učinkovito i pravovremeno ocijeniti njezinu provedbu; budući da bi Komisija u svakom slučaju trebala predstaviti službeno izvješće najkasnije 1. siječnja 2024. te svake četiri godine nakon toga;
- W. budući da bi se, kako bi se postigli ti ciljevi i ostvario puni potencijal europske građanske inicijative, postupcima i uvjetima potrebnima za europsku građansku inicijativu trebalo osigurati da Komisija na odgovarajući način razmatra inicijative o valjanim temama u smislu članka 14. stavka 1. Uredbe (EU) 788/2019 i na njih odgovara; budući da je Komisija pravno obvezna navesti mjere koje namjerava poduzeti u vezi s valjanom europskom građanskom inicijativom, ako postoji, te navesti razloge za poduzimanje ili nepoduzimanje mera, što bi trebala učiniti na jasan, razumljiv i detaljan način; budući da je potrebno barem milijun potpisa iz barem jedne četvrtine država članica kako bi europska građanska inicijativa bila valjana i kako bi se podnijela Komisiji; budući da su Uredbom (EU) 2020/1042 rokovi za faze prikupljanja, provjere i ispitivanja postali fleksibilniji zbog globalne pandemije bolesti COVID-19 tako što su uvedene privremene mera; budući da je primjena tih mera produljena putem provedbenih akata Komisije; budući da je ta uredba privremena i primjenjiva samo do kraja 2022., što je ujedno i datum do kojeg će pojedinačni sustavi internetskog prikupljanja predviđeni člankom 11. Uredbe (EU) 2019/788 biti postupno ukinuti;
- X. budući da su organiziranje i podržavanje europske građanske inicijative političko pravo građana Unije i jedinstveni instrument za utvrđivanje prioriteta u okviru participativne demokracije u EU-u, kojim se građanima omogućava da aktivno sudjeluju u projektima i procesima koji na njih utječu; budući da je dosad bilo šest valjanih europskih građanskih inicijativa koje su sve primile odgovor Komisije, od kojih su najnovije one pod nazivom „Minority SafePack” i „End the Cage Age”; budući da su te inicijative bile prve europske građanske inicijative o kojima se raspravljalo u Parlamentu nakon sticanja na snagu nove Uredbe (EU) 2019/788 te u skladu s novouvedenim člankom 222. stavkom 8. Poslovnika Parlamenta; budući da je Parlament slijedom toga donio rezolucije u prosincu 2020. i lipnju 2021. s velikom većinom od 76 % odnosno 82 % danih glasova;
- Y. budući da je Odbor za predstavke zaprimio 107 zahtjeva za pokretanje europske građanske inicijative, od kojih je 83 ocijenjeno prihvatljivima te su se kvalificirali za registraciju, a od njih je šest bilo uspješno;
- Z. budući da jedan od prioritetnih ciljeva EU-a mora biti jačanje demokratskog legitimiteta

njegovih institucija i jamčenje potpune transparentnosti postupaka donošenja odluka u EU-u, kao i učinkovita zaštita temeljnih prava građana i veća uključenost građana u oblikovanje političkog programa EU-a s pomoću ojačanih, učinkovitijih i transparentnijih instrumenata za sudjelovanje građana;

- AA. budući da je člancima 20., 24. i 228. UFEU-a te člankom 43. Povelje Europske unije o temeljnim pravima Europski ombudsman ovlašten primati pritužbe u slučajevima nepravilnosti u postupanju institucija, tijela, ureda i agencija EU-a, s iznimkom Suda Europske unije u izvršavanju njegovih pravosudnih ovlasti;
- AB. budući da se istrage Ombudsmana odnose prvenstveno na transparentnost i odgovornost, kulturu usluga, pravilnu upotrebu diskrecijskog prava i poštovanje postupovnih prava;
- AC. budući da je 2020. proslavljenja 25. godišnjica uspostavljanja institucije Europskog ombudsmana; budući da je Ured Europskog ombudsmana od svojeg osnutka obradio 57 000 pritužbi, koje su doveli do više od 7600 istraga;
- AD. budući da su pravo na podnošenje predstavki, pravo na obraćanje Europskom ombudsmanu i europska građanska inicijativa participativni alati koji potiču transparentnost, participativnu demokraciju i aktivno europsko građanstvo;

Pravo na podnošenje predstavki

1. podsjeća da je pravo na podnošenje predstavki najstariji instrument izravnog sudjelovanja građana na razini Unije i da je ono najjednostavniji i najizravniji način na koji građani mogu stupiti u kontakt s institucijama Unije, izraziti svoje mišljenje o donesenom zakonodavstvu i političkim odlukama na razini Unije te podnijeti pritužbu na rupe u zakonu i lošu provedbu; podsjeća da je broj zaprimljenih predstavki u odnosu na populaciju EU-a i dalje skroman te da postoje znatne razlike među državama članicama, regijama i jezicima kada je riječ o ostvarivanju prava na podnošenje predstavki; smatra da ciljane informativne kampanje i građansko obrazovanje o pravima koja proizlaze iz građanstva EU-a mogu doprijeti do šire populacije i donijeti opipljive rezultate u podizanju osviještenosti o pravima građana na razini EU-a; ističe da Odbor za predstavke ima na raspolaganju širok raspon instrumenata, kao što su sastavljanje izvješća i rezolucija, javna saslušanja, tematske radionice i misije za utvrđivanje činjenica, s pomoću kojih može odgovoriti na zabrinutosti građana i potaknuti Europski parlament, druge europske institucije i nacionalna tijela da poduzmu mjere; poziva Odbor za predstavke da pojača suradnju s nacionalnim parlamentima i da uspostavi partnerstvo koje će omogućiti razmjenu najboljih praksi;
2. podsjeća da način na koji se postupa s pitanjima iz predstavki ima odlučujući utjecaj na građane u smislu učinkovitog poštovanja prava na podnošenje predstavki sadržanog u Ugovorima EU-a, kao i na mišljenja građana o institucijama Unije;
3. izražava žaljenje zbog činjenice da odbijanje Komisije da poduzme mjere u vezi s pitanjima postavljenima u pojedinačnim predstavkama predstavlja kršenje postojećih odredbi Ugovora EU-a koje se odnose na pravo na podnošenje predstavki, jer ono nije ograničeno na pitanja od strateške važnosti ili pitanja koja odražavaju strukturne probleme;

4. poziva Komisiju da revidira svoj trenutačni strateški pristup pravodobnom postupanju s predstvkama jer on dovodi do toga da se, među ostalim, ne rješavaju problemi povezani s ozbiljnim kršenjima prava EU-a koja narušavaju zaštitu prava građana;
5. apelira na Parlament i Komisiju da usvoje obvezujući međuinstitucijski sporazum o postupanju s predstvkama kako bi se osigurao jasan, predvidljiv i transparentan pravni okvir usmjeren na dosljednu provedbu prava na podnošenje predstvki koji je utvrđen u Ugovorima EU-a i učinkovitu zaštitu temeljnih prava građana;
6. ističe da je pravo na podnošenje predstvki ključan element participativne demokracije; u tom kontekstu poziva Vijeće i Komisiju da smatraju pravo na podnošenje predstvki temeljnim alatom za komunikaciju između građana i institucija EU-a te ključnim elementom demokratskog i transparentnog upravljanja na razini EU-a;
7. podsjeća da mnogi europski građani ne mogu ostvariti pravo na podnošenje predstvki jer platforme koje koriste nisu u skladu sa standardima pristupačnosti i zahtjevima iz članka 33. stavka 2. Konvencije UN-a o pravima osoba s invaliditetom;
8. konstatira da su potrebna znatna poboljšanja, unutar granica utvrđenih Ugovorima EU-a, kako bi se ispunila očekivanja građana kada ostvaruju pravo na podnošenje predstvki radi rješavanja individualnih problema, s ciljem da se spriječi razočaranost javnosti u institucije EU-a; poziva da se građanima pruža više informacija o pravu na podnošenje predstvki i da se ojača suradnja s tijelima država članica kako bi se u potpunosti zaštitila prava građana koja proizlaze iz prava EU-a; poziva institucije EU-a da pruže jasne informacije o pravu na podnošenje predstvki i da sustavno potiču upotrebu tog instrumenta;
9. smatra da je važno diversificirati sredstva komunikacije i podići razinu osviještenosti građana, u bliskoj suradnji s nacionalnim i lokalnim udrugama, i to preko informativnih kampanja i kontinuirane javne rasprave o područjima politika Unije; smatra da bi trebalo razviti interaktivne internetske forume na kojima građani mogu dobiti informacije, razmjenjivati stajališta i slobodno se izražavati, a koji bi bili posebno usmjereni na mlade;
10. ističe da frustracija podnositelja predstvki zbog izostanka stvarnih rješenja za njihove probleme može dovesti do udaljavanja od institucija EU-a, kao i do osjećaja euroskepticizma zbog nedobivenih odgovora;
11. poziva na uvođenje jedinstvenih kriterija pri postupanju s različitim predstvkama kako bi se zajamčilo standardizirano i dosljedno postupanje s predstvkama i izbjeglo proizvoljno ili pristrano postupanje prema zahtjevima građana; naglašava da nedostatak homogenosti u postupanju s predstvkama može izazvati zbumjenost podnositelja predstvki i općenito dovesti do ograničene motivacije kod građana da ostvaruju pravo na podnošenje predstvki;
12. u tom kontekstu ponavlja svoje mišljenje da se zbog pretjerano uskog i nedosljednog tumačenja članka 51. Povelje Europske unije o temeljnim pravima potkopava povjerenje građana u EU; traži od Komisije da predstavi mjere kojima se jamči dosljedna i široka primjena odredbi članka 51. i poziva da se na Konferenciji o budućnosti Europe raspravi o tom pitanju;

13. podsjeća na mogućnosti koje pravo na podnošenje predstavki pruža kad je riječ o upozoravanju institucija Unije na moguće propuste ili kršenja ili pogrešnu provedbu prava Unije u pojedinačnim slučajevima ili na razini sustava; ustraje na prepoznavanju potencijala pojedinačnih predstavki kao alata za primjenu i poboljšanje prava EU-a; poziva Komisiju kao čuvaricu Ugovorâ da posveti veću pozornost pitanjima istaknutima u predstavkama, uključujući pojedinačnim predstavkama, i da se pobrine za to da ona rezultiraju odgovarajućim istragama kako bi moglo doći do istinskih poboljšanja u ispravnoj primjeni prava EU-a u cijeloj Uniji; naglašava da Komisija, u slučajevima kada nema zakonodavne ovlasti, mora učinkovito iskoristiti mogućnost djelovanja pružanjem koordinacije ili potpore kako bi savjesno odgovorila na probleme i potrebe podnositelja predstavki;
14. primjećuje da je Odbor za predstavke obradio veliki broj predstavki o bolesti COVID-19, uglavnom u hitnom postupku; čestita Odboru za predstavke na brzom i učinkovitom postupanju s predstavkama u vrijeme velike krize, što je preduvjet za povjerenje građana u institucije EU-a;
15. podsjeća da je pravo na podnošenje predstavki ključan element građanstva EU-a; izražava duboko žaljenje zbog toga što se u komunikaciji Komisije o Izvješću o građanstvu za 2020. i Akcijskom planu za europsku demokraciju ne spominje pravo na podnošenje predstavki; smatra da je to propuštena prilika da se poveća vidljivost jednog od aspekata građanstva EU-a; poziva Komisiju da uključi pravo na podnošenje predstavki u svoje strateške dokumente;
16. poziva na provedbu detaljne analize kako bi se otkrili razlozi zbog kojih se broj registriranih predstavki posljednjih godina smanjuje; poziva Komisiju da se koordinira s Odborom za predstavke kako bi se provelo istraživanje s ciljem otkrivanja glavnih prepreka pri ostvarivanju prava na podnošenje predstavki, kao i eventualnih problema u komunikaciji; poziva na provedbu potrebnih mehanizama kako bi se razriješili mogući nedostaci i problemi koje to istraživanje otkrije;
17. kritizira Komisiju zbog nepostojanja odgovarajućeg sustava za prikupljanje informacija o predstavkama i načina na koji se one povezuju s postupcima zbog povrede prava ili aktima EU-a, što potvrđuju i nedostaci u godišnjim izvješćima Komisije o praćenju primjene prava EU-a, u kojima se predstavke spominju vrlo općenito;
18. traži od Komisije da prati i analizira obrađene predstavke i na godišnjoj razini o njima izvještava te da osigura da se na razini Komisije uzimaju u obzir te analize pri donošenju političkih odluka; poziva Komisiju da skrati vrijeme potrebno za odgovor na zahtjeve Parlamenta u vezi s predstavkama;
19. poziva Vijeće i države članice da se aktivno uključe i sudjeluju u vijećanju i raspravama o predstavkama i da pruže odgovore na pitanja koja su istaknuli podnositelji predstavki na razini Unije, osobito prosljeđivanjem predstavki odgovornim i nadležnim tijelima, uz osiguravanje odgovarajućeg daljnog postupanja i sudjelovanje u parlamentarnim raspravama;
20. ističe da je u parlamentarnom i zakonodavnom radu potrebno osigurati odgovarajuće daljnje postupanje u vezi s predstavkama; podsjeća da se predstavke mogu smatrati strateškim alatom za poticanje primjene prava na zakonodavnu inicijativu Europskog

parlamenta iz članka 225. UEU-a, čime se uklanaju nedostatci i nedosljednosti prava EU-a istaknuti u predstavkama kako bi se zajamčila potpuna zaštita prava građana;

21. poziva institucije EU-a i odbore Parlamenta, kao i države članice, da unaprijede suradnju s Odborom za predstavke kako bi se podnositeljima predstavki učinkovito pružili odgovori i zadovoljili njihovi zahtjevi; smatra da je ključno osigurati prisutnost i sudjelovanje predstavnika država članica tijekom rasprava o predstavkama u Odboru; u tom kontekstu apelira na Komisiju da izbjegava općenite odgovore i podnositeljima predstavki na njihove zahtjeve odgovori ciljano i individualno;
22. traži od cjelokupnog civilnog društva da u potpunosti iskoristi potencijal prava na podnošenje predstavki u pogledu poticanja političkih i zakonodavnih promjena na razini Unije; potiče organizacije civilnog društva da bolje iskoriste predstavke kao instrumente izravne demokracije kako bi europskim institucijama prenijele svoje zabrinutosti, kao i upozorile na moguće neusklađenosti s pravom Unije;
23. poziva da se u okviru Konferencije o budućnosti Europe razmotri i održi rasprava o pravu na podnošenje predstavki te da se, zajedno s predstavnicima javnosti, razmotre načini za poboljšanje informiranosti i pristupa kada je riječ o pravu na podnošenje predstavki kako bi ono postalo demokratičniji i korisniji instrument za građane i stanovnike EU-a, čime bi ih se stavilo u izravan kontakt s institucijama EU-a te prosljedivale njihove pritužbe; poziva da se u okviru Konferencije o budućnosti Europe iznesu prijedlozi za poboljšanje provedbe prava na podnošenje predstavki na razini EU-a;
24. traži da se položaj Odbora za predstavke ojača u okviru Parlamenta i njegovih međuinstitucijskih odnosa, uzimajući u obzir da je to jedini odbor koji izravno komunicira s građanima; u tom pogledu ističe da je Odboru za predstavke potrebno dodijeliti više ljudskih i finansijskih resursa zbog opsega poslova koje obavlja;
25. poziva druge odbore da pravovremeno doprinesu naporima koje Parlament ulaže kako bi se brže i učinkovitije odgovorilo na zabrinutosti građana i da u zakonodavnom radu koji se trenutačno provodi uzmu u obzir pitanja koja su istaknuli podnositelji predstavki; poziva druge odbore da u okviru svakodnevnog zakonodavnog rada Parlamenta uzimaju u obzir predstavke koje se odnose na područja u njihovoj nadležnosti te da službeno i konkretno odgovore na očekivanja navedena u predstavkama građana;
26. smatra da je mreža za predstavke nužan alat za olakšavanje daljnog postupanja u vezi s predstavkama u okviru parlamentarnog i zakonodavnog rada, kao i za promicanje razmjene informacija i najboljih praksi među svojim članovima, i na tehničkoj i na političkoj razini; smatra da bi ta mreža trebala poboljšati dijalog i suradnju s Komisijom i drugim institucijama EU-a;
27. poziva na ažuriranje Smjernica⁴ kako bi se Odboru za predstavke i drugim odborima dale potrebne ovlasti za učinkovito djelovanje s obzirom na to da, u skladu sa Smjernicama, kada se od njega zatraži mišljenje, relevantni odbor stavlja na vagu

⁴ Konferencija predsjednika odbora Europskog parlamenta, Smjernice za postupanje s predstavkama u stalnim odborima, 14. srpnja 1998., PE225.233.

važnost prava na podnošenje predstavki i svoje zakonodavno radno opterećenje prije nego što odluči hoće li dati mišljenje ili ne, te da to pravilo prethodi Ugovoru iz Lisabona i odražava staru percepciju važnosti predstavki u parlamentarnom radu;

28. traži da se provede istraživanje Eurobarometra o razini informiranosti građana Unije o pravu na podnošenje predstavki Europskom parlamentu kako bi se prikupili podaci za pokretanje snažne i pristupačne kampanje za povećanje vidljivosti; smatra da redovita istraživanja na razini EU-a koja se temelje na prekograničnim anketama pomažu u osvještavanju europskih institucija o pitanjima koja zabrinjavaju građane;
29. poziva da se uspostavi zajednička baza podataka između Parlamenta i Komisije kako bi se na transparentan i kooperativan način dijelile informacije o svim dalnjim mjerama koje Komisija poduzme na temelju predstavki, uključujući postupke EU Pilot i postupke zbog povrede prava, zakonodavne prijedloge i sve druge akte EU-a;
30. poziva na aktivnije promicanje prava na podnošenje predstavki i portala za predstavke Parlamenta na društvenim medijima, uz pomoć kampanja za informiranje, edukacija za novinare i povezivanja tog portala s portalima za predstavke koji su popularni među građanima kako bi dobili potporu na razini EU-a i na nacionalnoj razini;
31. poziva Vijeće i Komisiju da povežu svoje internetske stranice i platformu Konferencije o budućnosti Europe s portalom za predstavke te da promiču taj portal putem svojih kanala, uključujući uz pomoć predstavnštava Komisije u državama članicama, koje bi trebalo potaknuti na suradnju s uredima za vezu Europskog parlamenta;
32. poziva na to da se internetski portal za predstavke poboljša na način da mu se poveća vidljivost, da bude više prilagođen korisniku, jednostavniji i intuitivniji za navigaciju i dostupan svim građanima, a posebno osobama s invaliditetom; poziva da se poboljšaju funkcije analize podataka u bazi podataka ePetition kako bi se olakšalo dohvaćanje prethodnih predstavki o istoj temi iz sustava ePetition; poziva da se pojednostavi postupak preko kojeg građani mogu podržati određenu predstavku podnesenu putem internetskog portala, čime bi se omogućilo da se njihova prava na podnošenje predstavki mogu bolje realizirati;
33. primjećuje da podnositelji predstavki nemaju pristup informacijama o statusu svojih predstavki u stvarnom vremenu; stoga poziva da više informacija bude javno dostupno i objavljeno na internetskom portalu za predstavke, uključujući, primjerice, status predstavke i s njom povezanih otvorenih istraga u drugim institucijama; poziva na veću sinergiju između portala i interne baze podataka Parlamenta kako bi se promicala veća transparentnost u obradi predstavki;
34. poziva da se prikupi više informacija o profilima podnositelja predstavki, uz zajamčeno potpuno poštovanje pravila zaštite osobnih podataka, kako bi se utvrdilo koje skupine nisu dovoljno zastupljene kada je riječ o ostvarivanju prava na podnošenje predstavki i kako bi se na njih usmjerile prilagođene komunikacijske kampanje;

Funkcija Europskog ombudsmana

35. podsjeća da je važno da svaki građanin i svaka fizička ili pravna osoba s boravištem u Uniji ima pravo podnijeti pritužbu Europskom ombudsmanu o slučajevima

nepravilnosti u postupanju u institucijama Unije; smatra da su pritužbe građana Ombudsmanu ključan element participativne demokracije i legitimnosti Unijinog postupka odlučivanja; ističe da pravo na upućivanje pritužbi Ombudsmanu povećava angažman građana i njihovo povjerenje u institucije EU-a jer se na taj način promiču transparentnost i dobro upravljanje u institucijama i tijelima EU-a;

36. ističe razvoj uloge Ombudsmana, koji na vlastitu inicijativu može djelovati protiv sustavnih problema u postupanju administracije EU-a i pridonijeti promicanju dobrog upravljanja, odnosno osigurati da institucije, tijela, uredi i agencije Unije rade u skladu s najvišim standardima; u tom kontekstu smatra da je uloga Ombudsmana važnija no ikad, uzimajući u obzir činjenicu da administracija EU-a, uz pomoć svojih agencija, ima sve važniju ulogu u životu građana u području okoliša, migracija i zdravlja;
37. podsjeća da Europski ombudsman ima ovlasti za davanje preporuka, prijedloga za rješenja i prijedloga za poboljšanja u svrhu rješavanja problema koji se odnose na razne slučajeve administrativnih nepravilnosti; primjećuje da Europski ombudsman može savjetovati podnositelju pritužbe da pritužbu uputi nekom drugom tijelu ili Odboru za predstavke ako ona nije u njegovoj nadležnosti; konstatira da je 2020. ombudsmanica zaprimila 1400 pritužbi koje nisu bile u okviru njezina mandata, uglavnom jer se nisu odnosile na aktivnosti u vezi s administracijom na razini EU-a;
38. poziva ombudsmanicu da intenzivnije prati kako se troše sredstva iz fondova i proračuna EU-a te da ispita jesu li interesi Unije ugroženi zbog povrede vladavine prava, bilo kakvih kršenja načela i vrijednosti EU-a, korupcije ili sukoba interesa, posebno u okviru instrumenta EU-a za oporavak *NextGenerationEU*; ističe da je poštovanje vladavine prava ključan uvjet za ostvarivanje pristupa fondovima EU-a; smatra da ta uvjetovanost poštovanjem vladavine prava i činjenica da Europska unija ne kompromitira svoje vrijednosti jačaju povjerenje građana u Uniju i pokazuju čvrstu privrženost EU-a kvaliteti demokracije na cijelom svojem teritoriju;
39. podsjeća da su odnosi s Ombudsmanom jedna od odgovornosti dodijeljenih Odboru za predstavke Pravilnikom Parlamenta;
40. pozdravlja nedavne promjene Statuta Europskog ombudsmana kojima se obnašanje dužnosti Ombudsmana usklađuje s Ugovorom iz Lisabona te kojima će se dodatno ojačati pravo građana i stanovnika EU-a na podnošenje pritužbi u slučaju nepravilnosti u postupanju, posebno u pogledu zaštite zviždača, uznemiravanja i sukoba interesa u institucijama, tijelima i agencijama EU-a; podsjeća da se novim Statutom Europskog ombudsmana također pojašnjavaju uvjeti pod kojima Ombudsman može provoditi istrage na vlastitu inicijativu, te ponavlja da Europski ombudsman može surađivati s tijelima država članica i institucijama, tijelima i agencijama EU-a; u tom kontekstu čvrsto vjeruje da bi Europskom ombudsmanu trebalo dodijeliti veći proračun i tako osigurati potrebna sredstva za učinkovito rješavanje povećanog radnog opterećenja i nastavak kompetentnog rada u službi europskih građana; apelira na europske institucije, tijela i agencije da slijede preporuke Ombudsmana u pogledu transparentnosti i drugih etičkih pitanja;
41. podsjeća da građani EU-a imaju pravo pristupa dokumentima institucija EU-a; čestita ombudsmanici na izvrsno obavljenom poslu u pogledu dostupnosti dokumenata EU-a, a

posebno na primjeni ubrzanog postupka za obradu tih zahtjeva; poziva suzakonodavce da slijede preporuke ombudsmanice u vezi s Uredbom (EZ) br. 1049/2001 o javnom pristupu dokumentima i da potaknu njezinu reviziju; smatra da je revizija Uredbe (EZ) br. 1049/2001 prioritet kako bi se zajamčila potpuna transparentnost i potpun javni pristup dokumentima u posjedu institucija EU-a; ističe važnost zadaća Ombudsmana povezanih s transparentnošću za europsku demokraciju, posebno onih koje se odnose na dostupnost dokumenata europskim građanima, i to kako bi im se omogućilo da u potpunosti ostvaruju svoje pravo na informacije i kako bi se povećalo povjerenje građana u europski projekt; poziva ombudsmanicu da nastavi ulagati napore u tom pogledu, jer je mogućnost pravovremenog pristupa dokumentima na 24 službena jezika EU-a ključna za osiguravanje odgovarajućeg sudjelovanja građana i civilnog društva u procesu donošenja odluka;

42. čestita ombudsmanici na njezinu radu na promicanju višejezičnosti za građane i na objavlјivanju niza preporuka administraciji EU-a o uporabi službenih jezika EU-a u komunikaciji s javnošću, u kojima se daju smjernice o tome kako i kada komunicirati na kojim jezicima kako bi se zaštitila jezična raznolikost EU-a;
43. podsjeća da je jedan od načina za poboljšanje percepcije EU-a među građanima taj da se poveća razumljivost i transparentnost; smatra da bi Vijeće trebalo nastaviti raditi na poboljšanju svoje transparentnosti te ga poziva da provede neke od preporuka koje su u više navrata izdali Parlament i Ombudsman;
44. smatra da je vrlo važno da se građanima Unije nastave pružati odgovarajuće informacije o ulozi i opsegu aktivnosti Ombudsmana i njegovu utjecaju na promjene u institucijama Unije; poziva ombudsmanicu da nastavi pružati informacije o rezultatima istraga koje su povećale transparentnost trgovinskih pregovora Unije, dovele do objavlјivanja rezultata kliničkih ispitanja lijekova koji su ocjenjivani u Uniji, uspostavljanja mehanizama za podnošenje pritužbi za tražitelje azila te jačanja etičkih pravila za europske povjerenike;
45. traži od ombudsmanice da dodatno učvrsti europsku mrežu pučkih pravobranitelja kako bi se promicalo pravo na obraćanje pučkom pravobranitelju na nacionalnoj i europskoj razini te kako bi se održala povezanost i usmjerenost na okolnosti u kojima se nalaze građani na nacionalnoj razini; smatra da je potrebno ojačati interakciju i razmjenu najboljih praksi između nacionalnih i regionalnih pučkih pravobranitelja i Europskog ombudsmana kako bi se osiguralo da su građani bolje informirani o svojim pravima i da imaju bolje smjernice pri podnošenju pritužbi;

Europska građanska inicijativa

46. ističe da je europska građanska inicijativa jedinstveni instrument participativne demokracije i temeljni alat; ističe da je europska građanska inicijativa iznimna prilika za građane Unije da prepoznaju i uvrste pitanja ili teme koje ih zabrinjavaju u europski politički program, da izraze svoje težnje i zatraže od EU-a djelovanje i donošenje zakonodavstva, te da se njezina primjena mora poticati i podupirati svim raspoloživim sredstvima; podsjeća, u tom smislu, na obveze Komisije i država članica u skladu s Uredbom (EU) 2019/788, posebno u pogledu podizanja razine osviještenosti građana Unije o postojanju, ciljevima i funkciranju europske građanske inicijative te pružanja

pomoći i praktične potpore organizatorima europske građanske inicijative; smatra, u tom pogledu, da bi trebalo pojasniti doprinos Parlamenta obvezama Komisije u pogledu komunikacije;

47. poziva Komisiju na bolje postupanje s valjanim europskim građanskim inicijativama te ju poziva da ispravi nedostatak popratnih zakonodavnih mjera kako bi se postigao cilj jačanja demokratskog legitimitea Unije zahvaljujući većem sudjelovanju građana u njezinu demokratskom i političkom životu; stoga smatra da bi Komisija trebala istinski razmotriti i posvetiti se ispunjavanju očekivanja građana u pogledu valjanih europskih građanskih inicijativa;
48. podsjeća da je Komisija poduzela adekvatne popratne radnje nakon samo nekoliko uspješnih europskih građanskih inicijativa;
49. smatra da je za europsku demokraciju ključno da građani mogu doprinijeti izvršavanju zakonodavnih ovlasti Unije te izravno sudjelovati u pokretanju zakonodavnih prijedloga; stoga poziva Komisiju da provede temeljitu procjenu prijedloga svih valjanih europskih građanskih inicijativa te da u potpunosti poštuje svoju pravnu obvezu da navede razloge za poduzimanje ili nepoduzimanje mjera, što bi trebala činiti na jasan, razumljiv i detaljan način; podsjeća na obvezu Parlamenta da evaluira svaku valjanu europsku građansku inicijativu i mјere koje je Komisija poduzela u skladu s člankom 16. Uredbe (EU) 2019/788 i člankom 222. stavkom 9. Poslovnika Parlamenta, posebno ako Komisija ne iznese takve prijedloge ili ih ne provede;
50. poziva na daljnje jačanje uloge Parlamenta i na jačanje njegovih veza s organizacijama civilnog društva s obzirom na konkretnе valjane europske građanske inicijative i njihovu provedbu od strane Komisije; smatra da u posebnim slučajevima u kojima Komisija ne objavi svoje namjere u zadatom roku u skladu s člankom 15. Uredbe (EU) 2019/788, ili u komunikaciji navede da ne namjerava poduzeti mјere u vezi s europskom građanskom inicijativom koja ispunjava proceduralne uvjete, odnosno da inicijativa poštuje primarno pravo EU-a i nije u suprotnosti s vrijednostima Unije utvrđenima u članku 2. UEU-a i pravima utvrđenima u Povelji Europske unije o temeljnim pravima, Parlament bi mogao donijeti odluku da poduzme daljnje korake u vezi s tom europskom građanskom inicijativom donošenjem zakonodavnog izvješća o vlastitoj inicijativi u skladu s člankom 222. Poslovnika; potiče Komisiju da se obveže na podnošenje zakonodavnog prijedloga nakon što Parlament usvoji takvo zakonodavno izvješće o vlastitoj inicijativi; smatra da bi u takvom slučaju Komisija trebala ponovno evaluirati svoj prvotni odgovor, poštujući na taj način u potpunosti zakonodavno izvješće Parlamenta o vlastitoj inicijativi; traži da se Uredba (EU) 2019/788 izmjeni kako bi se Komisiju potaknulo da podnese prijedlog pravnog akta ako podnošenje europske građanske inicijative ispunjava relevantne zahtjeve;
51. poziva Komisiju da jasno informira građane o podjeli nadležnosti između Unije i njezinih država članica kako bi se europske građanske inicijative bavile temama i pitanjima obuhvaćenim nadležnošću Komisije za predlaganje pravnih akata te da organizatorima pruži praktične i pravovremene savjete o izradi nacrta europskih građanskih inicijativa te da se mogućnost djelomične registracije europske građanske inicijative iskoristi na odgovarajući način; naglašava da se nedavnim europskim građanskim inicijativama od EU-a tražilo da napravi više i da djeluje brže, posebno u području zaštite okoliša, zdravlja, dobrobiti životinja te građanskih i političkih prava,

uključujući prava manjina, kao što je bio slučaj s inicijativama „Minority SafePack” i „End the Cage Age”, koje su do bile vrlo veliku potporu; stoga ponavlja da je potrebno primijeniti najšire moguće tumačenje okvira ovlasti Komisije za predlaganje pravnih akata;

52. pozdravlja činjenicu da je Komisija 2020. organizirala informativne seminare i Tjedan europske građanske inicijative, na kojem su se okupili predstavnici institucija, civilnog društva i organizatori prošlih i aktualnih inicijativa u cilju promišljanja o tome kako poboljšati taj instrument; međutim, smatra da je europska građanska inicijativa i dalje slabo poznat instrument; stoga poziva Komisiju da poveća medijsku vidljivost tog participativnog instrumenta, u skladu s člankom 18. Uredbe (EU) 2019/788;
53. poziva Komisiju da u potpunosti evaluira privremene mjere uvedene Uredbom (EU) 2020/1042, posebno u pogledu produljenja razdoblja prikupljanja i to kako ono utječe na sposobnost organizatora da mobiliziraju potporu za svoje europske građanske inicijative kako bi se, među ostalim, pružile informacije za postupak revizije Uredbe (EU) 2019/788; smatra da bi se produljenje tih privremenih mjer moglo predvidjeti za dulje razdoblje ako iz tog ocjenjivanja proizađu pozitivni zaključci;
54. poziva Komisiju da, uzimajući u obzir mali broj inicijativa koje su rezultirale pokretanjem pravnog akta, poboljša europsku građansku inicijativu kao alat kako bi građanima sudjelovanje bilo pristupačnije; u tom pogledu ističe mjerne navedene u Uredbi (EU) 2019/788 za poboljšanje načina na koji građani Unije mogu ostvariti svoje pravo na podupiranje određene europske građanske inicijative te poziva na ocjenu provedbe tih mjer; poziva Komisiju da provede temeljitu procjenu ostvarivanja tog prava u svojem sljedećem Izvješću o građanstvu EU-a te da navede zakonodavne i nezakonodavne mjeru koje bi se mogle uvesti kako bi se dodatno poboljšalo ostvarivanje tog prava;
55. smatra da način na koji se oblikuju službeni odgovori Komisije na uspješne građanske inicijative može znatno utjecati na način na koji građani ocjenjuju taj instrument te da je za svaku uspješnu inicijativu potrebno uložiti veće napore i provesti opreznije ispitivanje kako bi se osiguralo da Komisija na odgovarajući način razmatra prijedloge građana;
56. naglašava potrebu za stalnim participativnim mehanizmima kojima će se građanima omogućiti sudjelovanje u donošenju odluka EU-a;
57. ističe da je potrebno uspostaviti odgovarajući mehanizam za praćenje neuspješnih europskih građanskih inicijativa kako bi se učinkovito i ozbiljno procijenio doprinos građana, uključujući preusmjeravanjem građana prema Odboru za predstavke, jer bi izostanak učinka mogao dovesti do odustajanja od sudjelovanja; ističe da Odbor za predstavke treba imati jaču ulogu tijekom cijelog postupka saslušanja; poziva Komisiju da pravovremeno surađuje s Parlamentom nakon što se europska građanska inicijativa ocijeni kao valjana kako bi se Parlamentu omogućilo da u potpunosti iskoristi razdoblje od tri mjeseca koje ima za organizaciju saslušanja pri relevantnim odborima i pripremu plenarnih rasprava i rezolucija o valjanim europskim građanskim inicijativama; ustraje u tome da je cilj duljeg vremenskog okvira iz Uredbe (EU) 2019/788 u kojem bi Komisija trebala odgovoriti na valjane europske građanske inicijative u osnovi

omogućiti Komisiji da u potpunosti uzme u obzir mišljenja i stajališta o europskim građanskim inicijativama koja su iznesena tijekom razdoblja ispitivanja te da adekvatno razmotri moguće opcije za prijedloge pravnih akata;

58. pozdravlja činjenicu da se Komisija obvezala poboljšati i ojačati Forum europske građanske inicijative, što je i pravna obveza koja proizlazi iz Uredbe (EU) 2019/788; ustraje u tome da bi taj forum trebao pružiti praktične smjernice i pravnu potporu organizatorima te služiti kao alat za izgradnju kapaciteta za pokretanje, podupiranje i održavanje europskih građanskih inicijativa u periodu prikupljanja te promicanje europske građanske inicijative kao alata za uključivanje građana u demokratski život Unije;
59. traži da se u okviru Konferencije o budućnosti Europe građanima Unije omogući da se izravno izjasne o učinkovitosti provedbe europske građanske inicijative i njezina trenutačnog pravnog okvira, te da se europska građanska inicijativa promiče kao koristan alat kojim se građanima omogućuje sudjelovanje u provedbi javnih politika Unije;
60. ističe da Konferencija o budućnosti Europe nudi priliku za bolje razumijevanje potrebe za sudjelovanjem u programu Unije te da bi mogla poslužiti kao platforma za razmatranje poboljšanja i primjene procesa građanskog sudjelovanja; naglašava da će Konferencija dati novi poticaj dijalogu na europskoj razini o jačanju demokracije, a posebno u kontekstu europskih građanskih inicijativa; poziva Komisiju da potakne građane čiji prijedlozi predstavljeni u okviru Konferencije o budućnosti Europe ne budu uključeni u Komisijine prijedloge da upotrijebe sve druge instrumente koji su im na raspolaganju, uključujući europske građanske inicijative;

Zaključci

61. ističe da je uloga triju participativnih instrumenata olakšavanje i poticanje angažmana građana i stanovnika EU-a, čime se ostvaruje konkretan izravan učinak na politički program EU-a; poziva na uspostavu i promicanje sveobuhvatne, jedinstvene i pristupačne međuinstitucijske internetske stranice za građane EU-a (i aplikacije, koja bi trebala biti jednostavna za upotrebu) na kojoj bi se pružale informacije o svim pravima i demokratskim instrumentima koji javnosti omogućuju izravno sudjelovanje u donošenju odluka na razini EU-a i utjecanje na te odluke; smatra da bi takva objedinjena platforma ne samo podigla osviještenost građana o njihovim pravima, već bi i promicala komplementarnost među različitim instrumentima;
62. naglašava da bi redovito prikupljanje informacija o temama koje su od interesa za građane i pitanjima koja se ponavljaju u predstavkama, upitima Europskog ombudsmana i europskim građanskim inicijativama pomoglo u bržem pronalasku rješenja, istodobno osiguravajući usklađenost politika EU-a za njegove građane;
63. smatra da je ključno analizirati probleme u komunikaciji između europskih institucija i građana zbog kojih Euroljani nedovoljno koriste mehanizme građanskog sudjelovanja; poziva da se aktiviraju resursi potrebni za širenje informacija o postojanju i funkcioniranju tih alata u široj javnosti;
64. poziva na informiranje javnosti, a posebno mladih, o ta tri participativna instrumenta

kako bi se osiguralo da postanu učinkoviti i korisni alati za demokratsko sudjelovanje; naglašava da bi sve europske institucije trebale maksimalno povećati svoje komunikacijske napore na lokalnoj, regionalnoj i nacionalnoj razini kako bi se osiguralo da je što veći broj građana upoznat s tim trima instrumentima, dakle s europskom građanskim inicijativom, pritužbama Europskom ombudsmanu i pravom na podnošenje predstavki, te da ih se u tom smislu potiče na sudjelovanje i uključivanje; naglašava da je građanima pri podnošenju predstavki, europskih građanskih inicijativa i pritužbi Europskom ombudsmanu važno pružiti pomoć, kako na europskoj tako i na lokalnoj razini, putem informativnih centara Europe Direct i Kuća Europe⁵;;

65. ističe ključnu obrazovnu ulogu koju akademski dionici moraju imati u pružanju europskoga građanskog obrazovanja; apelira na države članice da učenike odnosno studente u osnovnim i srednjim školama i fakultetima podučavaju o trima participativnim instrumentima EU-a kako bi bili svjesni postupka donošenja odluka u EU-u i načina aktivnog sudjelovanja; traži od Komisije da ojača ciljeve programa Erasmus+ u pogledu aktivnog sudjelovanja mladih u demokratskom životu, posebno preko aktivnosti učenja za razvoj građanskih vještina i razumijevanje europskih politika; podsjeća da je građanski angažman mladih ključan za budućnost svih demokracija;
66. ističe da je važno da osobe s invaliditetom imaju pristup cijelom spektru instrumenata koje EU osigurava za građane, naročito zahvaljujući sustavnom tumačenju i prevođenju na znakovni i lako čitljiv jezik;
67. poziva institucije EU-a da se uhvate u koštac s izazovima s kojima se suočavaju ranjive skupine osoba, koje su nedovoljno zastupljene i koje ne mogu dobiti odgovore na svoje probleme, te da ih uključe u proces donošenja odluka;
68. poziva Komisiju da uključi ta tri participativna instrumenta u provedbu strategije za mlade za razdoblje 2019. – 2027. pod nazivom „Uključivanje, povezivanje i osnaživanje mladih: nova strategija EU-a za mlade”, a posebno u područjima djelovanja „Uključivanje” i „Povezivanje”;
69. podsjeća da su višejezična komunikacijska politika EU-a i objavljivanje informacija i dokumenata na svim službenim jezicima EU-a ključan element u komunikaciji i uključivanju građana iz svih država članica, te da ih je potrebno ojačati; ističe njegovu važnost u svim komunikacijskim kanalima, uključujući društvene medije, i to s ciljem ostvarivanja bolje povezanosti s građanima, posebno uzimajući u obzir posebne potrebe osoba s invaliditetom; pozdravlja smjernice koje je objavila ombudsmanica i kojima se institucijama daje uputa o tome kako razviti jezičnu politiku na način koji je najprihvataljiviji građanima;
70. ustraje u tome da je potrebno da se u Parlamentu povede rasprava o ulozi i veličini Odbora za predstavke; ističe da se više pozornosti zahtjevima građana može osigurati samo ako tijelo koje je za to nadležno preuzme na sebe daljnje postupanje; ističe da Odbor za predstavke trenutačno nije dovoljno velik niti ima dovoljno ovlasti da udovolji zahtjevima građana koji mu se obraćaju za pomoć;

⁵ Maison de l'Europe na francuskom, <https://www.maisons-europe.eu/>

71. ističe da je potrebno odgovoriti na nedostatke sustava EU-a za podnošenje predstavki, uzimajući u obzir posebne potrebe osoba s invaliditetom, kako bi se osigurao njegov puni demokratski potencijal i uloga u određivanju programa; poziva institucije EU-a da iskoriste resurse koji su im na raspolaganju kako bi povećale privlačnost tog instrumenta i promicale sudjelovanje građana u izradi zakonodavstva EU-a; u tom pogledu ističe da je potrebno da se više sredstava EU-a dodijeli za promicanje participativnih mehanizama;
72. u cilju poboljšanja sudjelovanja javnosti, naglašava da je potrebno da građani imaju jasne smjernice kako bi im se pomoglo da odaberu najprikladniji participativni instrument za svoje potrebe; smatra da je potrebno razumjeti i prevladati prepreke s kojima se građani, a posebno Europljani s invaliditetom, susreću pri sastavljanju predstavki Parlamentu, pritužbi Ombudsmanu i inicijativa za Komisiju;
73. nadalje ističe da bi se one europske građanske inicijative i predstavke koje su ostvarile uspjeh, posebno u pogledu pokrivenosti u masovnim medijima ili razmatranja u Komisiji ili Parlamentu, trebale analizirati kako bi se utvrdile uspješne strategije i najbolje prakse koje bi se u budućnosti mogle koristiti kao alati za učenje;
74. ističe važnost transparentnosti u procesu postupanja s građanskim inicijativama i pritužbama; poziva Komisiju da poduzme potrebne mjere kako bi zajamčila potpunu transparentnost; izražava potporu naporima koje ombudsmatica ulaže u to da sve institucije i tijela EU-a budu mnogo transparentniji i odgovorniji prema građanima EU-a;
75. izražava čvrsto uvjerenje u to da je pristup građana dokumentima europskih institucija temelj participativne demokracije; u tom pogledu naglašava potrebu za transparentnošću i odgovornošću institucija prema građanima;
76. naglašava da bi rasprava o budućnosti EU-a trebala dovesti do poboljšanja instrumenata za sudjelovanje građana, koji će omogućiti da Unija postane demokratskija, transparentnija i otvorenija za svoje građane;

◦

◦ ◦

77. nalaže svojoj predsjednici da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću, Komisiji, Europskom ombudsmanu, vladama i parlamentima država članica te njihovim ombudsmanim ili sličnim nadležnim tijelima.

9.11.2021

MIŠLJENJE ODBORA ZA USTAVNA PITANJA

upućeno Odboru za predstavke

o suradnji s građanima: pravo na podnošenje predstavki, pravo na obraćanje Europskom ombudsmanu i europska građanska inicijativa
(2020/2275(INI))

Izvjestitelj za mišljenje (*): Helmut Scholz

(*) Pridruženi odbor – članak 57. Poslovnika

PRIJEDLOZI

Odbor za ustavna pitanja poziva Odbor za predstavke da kao nadležni odbor u prijedlog rezolucije koji će usvojiti uvrsti sljedeće prijedloge:

uvodnu izjavu H nacrtu izvješća Odbora za predstavke koja se odnosi na isključivu nadležnost odbora AFCO trebalo bi izmijeniti kako slijedi:

- „*budući da demokratski izbori za Europski parlament predstavljaju glavni instrument za sudjelovanje građana u demokratskom životu Unije utemeljen na načelu „odozdo prema gore”; budući da europska građanska inicijativa doprinosi demokratskom funkcioniranju Unije; budući da građani Unije imaju pravo utvrđeno u članku 11. stavku 4. UEU-a izravno se obratiti Komisiji sa zahtjevom kojim je pozivaju da, u okviru svojih ovlasti podnese prijedlog pravnog akta Unije u svrhu provedbe Ugovorâ; budući da je Sud Europske unije u svojoj sudskoj praksi potvrđio da se značenje pojma „pravni akt u svrhu provedbe Ugovora” ne bi trebao tumačiti restriktivno te da na temelju članka 288 UFEU-a takav akt može podrazumijevati i zakonodavne i nezakonodavne mjere; budući da se u tom smislu ni okvir ovlasti Komisije za predlaganje pravnog akta ne bi trebao tumačiti restriktivno”;*

uvodnu izjavu J nacrtu izvješća Odbora za predstavke koja se odnosi na isključivu nadležnost odbora AFCO trebalo bi izmijeniti kako slijedi:

- „*budući da je Komisija navela određen broj poteškoća povezanih s provedbom Uredbe (EU) br. 2011/211 i budući da je cilj nove Uredbe (EU) 2019/788 detaljno rješavanje tih pitanja u vezi s učinkovitošću europske građanske inicijative kao instrumenta te poboljšanje njezina funkcioniranja; budući da je potrebno učinkovito i pravovremeno ocijeniti njezinu provedbu; budući da bi Komisija u svakom slučaju trebala predstaviti službeno izvješće najkasnije 1. siječnja 2024. i svake četiri godine nakon toga;*

uvodnu izjavu K nacrtu izvješća Odbora za predstavke koja se odnosi na isključivu nadležnost odbora AFCO trebalo bi izmijeniti kako slijedi:

3. „budući da se, kako bi se postigli ti ciljevi i *ostvario puni potencijal europske građanske inicijative*, postupcima i uvjetima potrebnima za europsku građansku inicijativu treba osigurati to da Komisija na odgovarajući način razmatra inicijative o *valjanim temama u smislu članka 14. stavka 1. Uredbe (EU) 788/2019* i na njih odgovara; *budući da je Komisija pravno obvezna navesti mjere koje namjerava poduzeti u vezi s valjanom europskom građanskom inicijativom, ako postoji, te navesti razloge za poduzimanje ili nepoduzimanje mera, što bi trebala učiniti na jasan, razumljiv i detaljan način*; budući da je potrebno barem milijun potpisa iz barem jedne četvrtine država članica kako bi europska građanska inicijativa *bila valjana i* kako bi se podnijela Komisiji; budući da su *Uredbom (EU) 2020/1042 rokovi za faze prikupljanja, provjere i ispitivanja* postali fleksibilniji zbog globalne pandemije bolesti COVID-19 tako što su uvedene privremene mera; *budući da je primjena tih mera produljena putem provedbenih akata Komisije; budući da je ta uredba privremena i primjenjiva samo do kraja 2022., što je ujedno i datum do kojeg će pojedinačni sustavi internetskog prikupljanja predviđeni člankom 11 Uredbe (EU) 2019/788 biti stupiti na snagu*; *budući da su uvedene privremene mjeru*;

uvodnu izjavu L nacrtu izvješća Odbora za predstavke koja se odnosi na isključivu nadležnost odbora AFCO trebalo bi izmijeniti kako slijedi:

4. „budući da su *organiziranje i podržavanje* europske građanske inicijative političko pravo građana *Unije* i jedinstveni instrument za utvrđivanje prioriteta u okviru participativne demokracije u *EU-u*, kojim se građanima omogućava da aktivno sudjeluju u projektima i procesima koji na njih utječu”; *budući da je dosad bilo šest valjanih europskih građanskih inicijativa koje su sve primile odgovor Komisije, od kojih su najnovije one pod nazivom „Minority SafePack” i „End the Cage Age”;* *budući da su te inicijative bile prve europske građanske inicijative o kojima se raspravljalo u Parlamentu nakon stupanja na snagu nove Uredbe (EU) 2019/788 te u skladu s novouvedenim člankom 222. stavkom 8. Poslovnika Parlamenta; budući da je Parlament donio naknadne rezolucije u prosincu 2020. i lipnju 2021. s velikom većinom od 76 % i 82 % danih glasova*“;

prvi dio rečenice stavka 22. nacrtu izvješća Odbora za predstavke koji se odnosi na isključivu nadležnost odbora AFCO trebalo bi izmijeniti kako slijedi:

5. „poziva Ombudsmana da *osigura* da nepravilnosti *u postupanju institucija, tijela, ureda ili agencija EU-a* ne ugrožavaju interes Unije, posebno one povezane sa slučajevima korupcije ili sukoba interesa, među ostalim u kontekstu instrumenta Next Generation EU“;

stavak 27. nacrtu izvješća Odbora za predstavke koji se odnosi na isključivu nadležnost odbora AFCO trebalo bi izmijeniti kako slijedi:

6. „ističe da je europska građanska inicijativa *jedinstveni* instrument *participativne demokracije u EU-u*; ističe da je europska građanska inicijativa iznimna prilika za građane *Unije* da odrede i izraze svoje težnje i da od EU-a zatraže *donošenje pravnih akata* te naglašava da europsku građansku inicijativu treba poticati i podržavati svim raspoloživim sredstvima; *podsjeća, u tom smislu, na obveze Komisije i država članica u skladu s Uredbom (EU) 2019/788, posebno u pogledu podizanja razine osviještenosti građana Unije o postojanju, ciljevima i funkcioniranju europske*

građanske inicijative te pružanja pomoći i praktične potpore organizatorima europske građanske inicijative; smatra, u tom pogledu, da bi trebalo pojasniti doprinos Parlamenta obvezama Komisije u pogledu komunikacije”;

novi stavak 27a. nacrta izvješća Odbora za predstavke koji se odnosi na isključivu nadležnost odbora AFCO trebalo bi izmijeniti kako slijedi:

7. „*žali zbog toga što se Komisija nije temeljito uključila u valjane europske građanske inicijative; smatra da bi Komisija umjesto toga trebala istinski razmotriti i posvetiti se ispunjavanju očekivanja građana u pogledu valjanih europskih građanskih inicijativa”;*

stavak 28. nacrta izvješća Odbora za predstavke koji se odnosi na isključivu nadležnost odbora AFCO trebalo bi izmijeniti kako slijedi:

8. „smatra ključnim da građani mogu doprinijeti izvršavanju nadležnosti Unije; *stoga poziva Komisiju da provede temeljitu procjenu prijedloga svih valjanih europskih građanskih inicijativa te da u potpunosti poštuje svoju pravnu obvezu da navede razloge za poduzimanje ili nepoduzimanje mjera, što bi trebala činiti na jasan, razumljiv i detaljan način; podsjeća na obvezu Parlamenta da ocijeni svaku valjanu europsku građansku inicijativu i mјere koje je poduzela Komisija u skladu s člankom 16. Uredbe (EU) 2019/788 i člankom 222. stavkom 9. Poslovnika Parlamenta, posebno ako Komisija ne iznese takve prijedloge ili ih ne provede”;*

novi stavak 28a. nacrta izvješća Odbora za predstavke koji se odnosi na isključivu nadležnost odbora AFCO trebalo bi izmijeniti kako slijedi:

9. „*poziva na daljnje jačanje uloge Parlamenta i na jačanje njegovih veza s organizacijama civilnog društva s obzirom na konkretne valjane europske građanske inicijative i njihovu provedbu od strane Komisije; smatra da u posebnim slučajevima u kojima Komisija ne objavi svoje namjere u zadanom roku u skladu s člankom 15. Uredbe (EU) 2019/788, ili u komunikaciji utvrdi da ne namjerava poduzeti mјere u vezi s europskom građanskom inicijativom koja ispunjava proceduralne uvjete, odnosno da inicijativa poštuje primarno pravo EU-a i nije u suprotnosti s vrijednostima Unije utvrđenima u članku 2. UEU-a i pravima utvrđenima u Povelji EU-a o temeljnim pravima, Parlament bi mogao donijeti odluku da poduzme daljnje korake u vezi s europskom građanskom inicijativom u skladu sa svojim zakonodavnim izvješćem o vlastitoj inicijativi u skladu s člankom 222. Poslovnika; potiče Komisiju da se obveže na podnošenje zakonodavnog prijedloga nakon što Parlament usvoji takvo zakonodavno izvješće o vlastitoj inicijativi; smatra da bi u takvom slučaju Komisija trebala ponovno ocijeniti svoj prvotni odgovor, poštujući pritom u potpunosti zakonodavno izvješće Parlamenta o vlastitoj inicijativi; traži da se Uredba (EU) 2019/788 izmjeni kako bi se Komisiju potaknulo da podnese prijedlog pravnog akta pod uvjetom da podnošenje prijedloga europske građanske inicijative ispunjava relevantne zahtjeve”;*

stavak 29. nacrta izvješća Odbora za predstavke koji se odnosi na isključivu nadležnost odbora AFCO trebalo bi izmijeniti kako slijedi:

10. „*poziva Komisiju da jasno informira građane o podjeli nadležnosti između Unije i njezinih država članica* kako bi se europske građanske inicijative bavile temama i

pitanjima koji su obuhvaćeni ***nadležnošću Komisije za predlaganje pravnih akata te da organizatorima pruži praktične i pravovremene savjete o izradi nacrta europskih građanskih inicijativa te da se mogućnost djelomične registracije europske građanske inicijative iskoristi na odgovarajući način***; naglašava da se ***nedavno registriranim i aktualnim*** europskim građanskim inicijativama traži od EU-a da napravi više, ***posebno u području zaštite okoliša, zdravlja, dobrobiti životinja te građanskih i političkih prava, uključujući prava manjina; stoga ponavlja da je potrebno uspostaviti okvir ovlasti Komisije za predlaganje što šireg tumačenja pravnog akta***”;

novi stavak 29a. nacrta izvješća Odbora za predstavke koji se odnosi na isključivu nadležnost odbora AFCO trebalo bi izmijeniti kako slijedi:

11. „***poziva Komisiju da u potpunosti ocijeni iskustva uvođenja privremenih mjera Uredbom (EU) 2020/1042, posebno u pogledu produljenja razdoblja prikupljanja i to kako ono utječe na sposobnost organizatora da mobilizira potporu za svoje europske građanske inicijative kako bi se, među ostalim, pružile informacije za postupak revizije Uredbe (EU) 2019/788; smatra da bi se produljenje tih privremenih mjera moglo predvidjeti za dulje razdoblje ako iz tog ocjenjivanja proizađu valjani dokazi***”;

stavak 30. nacrta izvješća Odbora za predstavke koji se odnosi na isključivu nadležnost odbora AFCO trebalo bi izmijeniti kako slijedi:

12. „***izdvaja mjere navedene u Uredbi (EU) 2019/788 za poboljšanje načina na koji građani Unije mogu ostvariti svoje pravo na podupiranje europske građanske inicijative uzimajući u obzir mali broj valjanih inicijativa koje su u konačnici bile uspješne u poticanju pokretanja pravnih akata; poziva na procjenu provedbe tih mjera; poziva Komisiju da provede temeljitu procjenu ostvarivanja tog prava u svom sljedećem Izvješću o građanstvu EU-a te da navede zakonodavne i nezakonodavne mjere koje bi se mogle uvesti kako bi se dodatno poboljšalo ostvarivanje tog prava***”;

treću i četvrtu rečenicu stavka 32. nacrta izvješća Odbora za predstavke koji se odnosi na isključivu nadležnost odbora AFCO trebalo bi izmijeniti kako slijedi:

13. „***istiće da je potrebno uspostaviti odgovarajući mehanizam za praćenje neuspješnih europskih građanskih inicijativa, kako bi se **učinkovito procijenio** doprinos građana, uključujući preusmjeravanjem građana prema Odboru za predstavke, jer bi izostanak utjecaja mogao dovesti do odustajanja od sudjelovanja; ističe ulogu koju Odbor za predstavke treba imati tijekom cijelog postupka saslušanja; poziva Komisiju da pravovremeno surađuje s Parlamentom nakon što se europska građanska inicijativa ocijeni kao **valjana kako bi** se Parlamentu omogućilo da u potpunosti iskoristi razdoblje od tri mjeseca koje ima za organizaciju saslušanja i **pripremu plenarnih rasprava i rezolucija o valjanim europskim građanskim inicijativama; ustraje u tome da je cilj duljeg vremenskog okvira iz Uredbe (EU) 2019/788 u kojem bi Komisija trebala odgovoriti na valjane europske građanske inicijative u osnovi omogućiti Komisiji da u potpunosti uzme u obzir mišljenja i stajališta o europskim građanskim inicijativama iznesena tijekom razdoblja ispitivanja te da uzme u obzir moguće opcije za prijedloge pravnih akata*****”;

stavak 33. nacrta izvješća Odbora za predstavke koji se odnosi na isključivu nadležnost odbora AFCO trebalo bi izmijeniti kako slijedi:

14. „pozdravlja činjenicu da se Komisija *obvezala poboljšati i ojačati* Forum europske građanske inicijative, *što je i pravna obveza koja proizlazi iz Uredbe (EU) 2019/788; ustraje u tome da bi taj forum trebao pružiti praktične smjernice i pravnu potporu organizatorima te služiti kao alat za izgradnju kapaciteta za pokretanje, podupiranje i održavanje europskih građanskih inicijativa u periodu prikupljanja i promicanje europske građanske inicijative kao alata za uključivanje građana u demokratski život Unije”;*

novi stavak 33a. nacrta izvješća Odbora za predstavke koji se odnosi na isključivu nadležnost odbora AFCO trebalo bi izmijeniti kako slijedi:

15. „*traži da se u okviru Konferencije o budućnosti Europe građanima Unije da izravan glas* kako bi raspravljali o učinkovitosti provedbe europske građanske inicijative i njezina trenutačnog pravnog okvira te da promiču europsku građansku inicijativu kao koristan alat kojim se građanima omogućuje sudjelovanje u provedbi javnih politika Unije”.

INFORMACIJE O USVAJANJU U ODBORU KOJI DAJE MIŠLJENJE

Datum usvajanja	9.11.2021
Rezultat konačnog glasovanja	+: -: 0: 20 1 2
Zastupnici nazočni na konačnom glasovanju	Gerolf Annemans, Damian Boeselager, Fabio Massimo Castaldo, Gwendoline Delbos-Corfield, Pascal Durand, Daniel Freund, Esteban González Pons, Giuliano Pisapia, Antonio Maria Rinaldi, Domènec Ruiz Devesa, Jacek Saryusz-Wolski, Helmut Scholz, Pedro Silva Pereira, Sven Simon, Antonio Tajani, Guy Verhofstadt, Loránt Vincze, Rainer Wieland
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju	Gunnar Beck, Angel Dzhambazki, Alin Mituța
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju prema čl. 209. st. 7.	Stelios Kympouropoulos, Ljudmila Novak

POIMENIČNO KONAČNO GLASOVANJE U ODBORU KOJI DAJE MIŠLJENJE

20	+
ID	Gerolf Annemans, Antonio Maria Rinaldi
NI	Fabio Massimo Castaldo
PPE	Esteban González Pons, Stelios Kympouropoulos, Ljudmila Novak, Sven Simon, Antonio Tajani, Loránt Vincze, Rainer Wieland
Renew	Pascal Durand, Alin Mituța, Guy Verhofstadt
S&D	Giuliano Pisapia, Domènec Ruiz Devesa, Pedro Silva Pereira
The Left	Helmut Scholz
Verts/ALE	Damian Boeselager, Gwendoline Delbos Corfield, Daniel Freund

1	-
ID	Gunnar Beck

2	0
ECR	Angel Dzhambazki, Jacek Saryusz Wolski

Korišteni znakovi:

- + : za
- : protiv
- 0 : suzdržani

INFORMACIJE O USVAJANJU U NADLEŽNOM ODBORU

Datum usvajanja	27.1.2022
Rezultat konačnog glasovanja	+: -: 0: 21 1 12
Zastupnici nazočni na konačnom glasovanju	Alex Agius Saliba, Andris Ameriks, Marc Angel, Margrete Auken, Alexander Bernhuber, Markus Buchheit, Ryszard Czarnecki, Tamás Deutsch, Francesca Donato, Eleonora Evi, Agnès Evren, Gheorghe Falcă, Emmanouil Frangos, Malte Gallée, Gianna Gancia, Alexis Georgoulis, Peter Jahr, Radan Kanev, Stelios Kympouropoulos, Cristina Maestre Martín De Almagro, Dolors Montserrat, Ulrike Müller, Emil Radev, Sira Rego, Alfred Sant, Massimiliano Smeriglio, Yana Toom, Loránt Vincze, Michal Wiezik, Tatjana Ždanoka, Kosma Złotowski
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju	Demetris Papadakis, Ramona Strugariu, Marie-Pierre Vedrenne

POIMENIČNO KONAČNO GLASOVANJE U NADLEŽNOM ODBORU

21	+
ID	Markus Buchheit, Gianna Gancia
NI	Francesca Donato
Renew	Ulrike Müller, Ramona Strugariu, Yana Toom, Marie-Pierre Vedrenne, Michal Wiezik
S&D	Alex Agius Saliba, Andris Ameriks, Marc Angel, Cristina Maestre Martín De Almagro, Demetris Papadakis, Alfred Sant, Massimiliano Smeriglio
The Left	Alexis Georgoulis, Sira Rego
Verts/ALE	Margrete Auken, Eleonora Evi, Malte Gallée, Tatjana Ždanoka

1	-
NI	Tamás Deutsch

12	0
ECR	Ryszard Czarnecki, Emmanouil Fragkos, Kosma Złotowski#
PEE	Alexander Bernhuber, Agnès Evren, Gheorghe Falcă, Peter Jahr, Radan Kanev, Stelios Kympouropoulos, Dolors Montserrat, Emil Radev, Loránt Vincze

Korišteni znakovi:

- + : za
- : protiv
- 0 : suzdržani